

Urbán Nóra tollából...

Válasz a világnak

Azt mondjátok, papírra vetett szavaim
Szomorúak, búsak és baljós érzetek
De hogy írjak le szépet vagy jót
Mikor aljas és véres világ ölel körül engemet
Hiába rángatom a fekete leplet e világról
Csak vér és szenny hullik nedves arcomba
Hiába tépem már két öklömmel
E világ zord és gonosz marad, míg ember él e földön
Hát ne sírjatok fülemben sikítva vagy halkán
Ti, ki mind hazugva és csalva jártok mellettem
Ti, ki mind loptok, öltök, gyilkoltok mellettem
Rebbenés nélkül arcomba vágjátok minden bűnömet
Támadtok szembe vagy hátba egyre megy
Elátkoztok, a pokol legmélyére kívántok
S még én vagyok gonosz és hazug, ha védekezni próbálok
Miért mosolyogtok arcomba, miért nevettek rám?
Ékes szavakkal becézgettek, közben kötelet vontok rám
Jó barátoknak szólítottok, elfordulok, ellenség vagyok már
És mikor újra felétek nézek, kebletekre öleltek hát
Csókot leheltek könnyes arcomra
Mondva, hogy barát barátoknak jóakarója
Kezeteiket kezembe tévén hívtok hosszú sétára
Azt mondjátok, segítettek lelkem viharában
S mikor már csak magunk vagyunk a sétán
Kézt szorítottok nyakam éréhez
S fülemben súgjátok: Nincs igaz szerelem.

Feketeség

Fekete holló terítette ki szárnyát
Fekete holló nyújtotta ki karmát
Fekete hollóra fekete lepel hullott

Fekete lepel az én siralmas sorsom
Fekete lepel borítja be lelkem
Fekete lepel mérgezi meg testem

Fekete vér csordogál ereimben
Fekete vér folyik át szívemen
Fekete vér ömlik ki minden részemen

Fekete bogár mászik át nyakamon
Fekete bogár az, mire lábam rátapos
Fekete bogár hangja sikolt fülemben

Fekete sikoltás a sötét rengetegben
Fekete sikoltás süvít mindenütt
Fekete sikoltás s pokol mindenütt

Fekete pokol az e világi élet
Fekete pokol a világi ember lelke
Fekete pokol az Isten teremtett lénye

Fekete lényt küldött az Isten e földre
Fekete lény a te szülőd és megölőd
Fekete lény adja mivoltod és erőd

Fekete lény vagy te is- bizony
Fekete apró kis elnyomott ember
Fekete rémként születél és fekete lényként halálozol el.

Elveszett énem

Csak állok a sötét
És kihalt utcán
Hajamat a szél kavarja
S össze-vissza gubancolja

Esőcseppek hada zuhan rám
Szótlanul tűröm
Karom se mozdul reá
Megadtam már magam rég

Minek is harcolnék
Erőm s lelkem hadifogolyként
A harc már eldőlt
S én vagyok a vesztes

Alul maradtam
Saját énemmel szemben
Testem s lelkem
Külön jár már

Elmém a messze ég
Határain túl száll
S még mindig ott állok
A sötét és kihalt utcán

Torkom legmélyéről kiáltok
De választ sehonnan
Sem jön rá
Felelet helyett újabb kérdések

Újabb kérdések szegeződnek rám
Egyre gyengébb vagyok...
Hiába kiabálok:
Nem bírom már tovább

Miért nem néztek fel?
Hisz itt vagyok még
Miért nem szóltok hozzám?
Én is élek még

Könnyes szemem
A messze távolban keres
Révetegen jár-kelek
A kihalt réteken

Keres valamit ott
Szüntelenül kutat
Vélni lát téged
Örök kárhozat

Sikítva kiáltok
Egy megértő lélekért
Sikítva kiálltok
Az igaz szerelemért

Úgy érzem elvesztem
Úgy érzem haldoklik
Szívem s lelkem
Minden rejtelmem

A kétségbeesés mély és
Szűk alagútjába estem
Valaki nyújtsa kezét felém
Különben itt halok meg menten.

Az öregúr magánya

Gondoltad volna
Egy nyári éjjelen
Hogy egy téli éjjelen
Egyedül ülsz majd
Sötét szobád
Meleg kandallójánál
S társaságodban
Nincs más mint
Az elkeseredés és a magány?

Gondoltad-e volna
Mikor szemébe néztél
Hogy őszinte csillogása
Eltűnik miként az égen
Egy csillag útja véget ért?

Hogy talán utoljára
Látod pirosuló orcáját
Utoljára fogod meg
Két törékeny kis karját?

Gondoltad volna
Hogy füledbe sűgött szavai
Utolsó leheletének
Elszűrt hangjai?
Gondoltad-e volna
Hogy bőrének bársonyos érintése
Lelkének patyolat fehérsége
Csupán egy emlékképpé válik
Őszes fejed kűsza rejtékében

Gondoltad-e volna
Hogy fáradt ujjai érintése
Utolsó mozdulatának
Végű legyintése?
Gondoltad volna
Hogy egy nap
Nélkűle űlsz a
Kopott fotel és halvány
Lámpa fény sűtét árnyékában?

S gondoltad volna
Hogy mikor rágondolsz
Kedves kis arcára
E gondolatok hálűznak majd be
Emlékeid viharában?

Képtelen kép

Minden más kegyetlenség nélkül űlt bent a szobában... a szűrke színű széken űlt... azt a furcsa képet bámulta a falon... megint...
Megint azt nézte... és mint máskor e szokatlan tűprengésekor, nem szűlt semmit, csak hallgatagon és meredten bámulta az ismeretlen és celtalan alakokat a képen. Egyszer még régen megkérdezte: Mi van ezen a képen? S ki festette? Én mondtam neki - megprűbálván kielégíteni kíváncsiságát -, hogy igazából fogalmam sincs sem magáról a képrűl, sem pedig arról, hogy ki volt a festűje. De ő nem elégedett meg a válasszal, s szűntelenűl továb

kérdősködött. Ráhagytam... annyi változatban mondtam már neki el, hogy nem tudom, nem tudok semmit a képről, végül beleuntam. Mikor már legalább századik alkalommal kérdezte, mérhetetlen harag lobbant fel lelkemben, s dühöm elfojtásaképpen inkább meg sem szólaltam, csak mérges és bosszús szemekkel néztem rá. Ilyenkor mindig – azt hiszem, sértődése és tiltakozása jeléül – elfutott, kifutott tőlem, s bement abba a szobába...(ha a kulcsot benne hagytam a zárba, még olykor az ajtót is magára zárta, de kétszer, hogy én még a véletlen folytán se tudjak bemenni utána). Először arra gondoltam, talán oly méreggel nézhettem rá, hogy szegény teljesen megijedt, s irtózatos félelmében egyetlen menekülési utat és rejtekhelyett látott... a szobát.

Ahogy a napok tovább sorjáztak, szürkén követve egyik a másikat, tanultam hibámból, s a szoba kulcsát kivettem és egy régi, kopott fiók legmélyére tettem. Persze ő újra és újra feltette állandó kérdését – meg nem elégelt választ kapván rá – és minden ismétlődött előlről. De hiába rohant oly sebesen a szoba árnyékába, az ajtót becsukván a kulcsot nem találta a zárban. Gyorsan futottak át gondolatai éles kis elméjén... tudta, hogy minden bizonnyal én voltam a tettes, ki e gonosz tettet ellene gondtalanul, mégis tudatosan elkövette. Ekkor már csak néhány lépésnyire tartottam az ajtó előtt. Az öreg és fásult parkettán hallotta lépteim hangos zaját. Éreztem, hogy ott áll, szorosan az ajtó mögött...fülel, vajon mikor érek el...mikor mozdul meg az ajtó vaskos kilincse. Tudtam mindezt, s már akarattal közeledtem síri halkán a „szoba” felé. Aztán saját hibámba estem... elárult az öreg, kopott parketta. Egyetlen erőteljesebb lépésem oly nagyot hasított a megvénült fába, hogy ő egyből rohant a szék felé, s mire fáradt ujjaim lenyomták az ősi kilincset, ő megint ott ült... a szürke széken...a szürke, kopott széken, s a képet bámulta. Minden mást elfelejtve és kizárva a valóságból... a saját valóságából.

Így ült ott most is... amikor benyitottam.

Vagy a szék volt túl magas vagy ő volt oly apró, hogy lábai talán félméternyi magasan is lógtak a padló fölött. Messziről tátongó szakadéknak tűnt e mélység, s ő úgy ült ott, a régi és poros széken, mintha félelmének egyetlen parányi szikrája sem lobbant volna fel, látván a sikoltó mélységet.

Nem mozdította felém még az arcát sem... nem nézett reám. Én azonban szüntelenül őt bámultam... óráknak tűnő perceken keresztül csak néztem – megpróbálván belelátni elrejtett kis gondolatvilágába. Bevallom, sikertelenül. Falnak ütköztem. Falnak, melyet én magam állítottam fel. Szinte éreztem, ahogy öklöm s arcom a falnak csapódik. Dühöm szelével csapódtam neki a vaskos falnak. Elmém sötét bugyrában kószáltam, amikor észrevettem... most ő figyel engem... már engem figyelt... nem a képet. Hidegség és reszketés suhant át öreg és ráncos testemen, lábujjhegyem tetejétől egészen utolsó őszült hajszálam legvégéig. Éreztem, hogy egyre bentebb és bentebb férkőzik elzárt világomba. Csupasznak, meztelenek éreztem magam tekintetének keresztüztüzeiben. Szívem vágya szerint elfutottam volna... ki a szobából... ki a világból... el onnan... el... csak el... el tőle. De nem futottam el... csak álltam ott. Mintha lábam mélyen belegyökeredzett volna a padlóba. Meg sem mozdultam. Szempillám sem rezzent. Aztán lassan megfordult, és elindult a szék irányába... majd visszaült, és tovább folytatta állandó tevékenységét... nézte a képet a falon... s a rejtelmes alakokat a képen.

Furcsa bódulatban bámultam a filmkockaként lepörgött eseményeket. S miközben elmerültem saját képeim kósza rejtekében, lassan és síri halkán – saját tudatom tudta nélkül – elindultam a szék... az ő irányába. Aztán mire már tudatom visszatalált testem átkozott börtönébe, már ott álltam a szürke, kopott szék mellett... mellette... és meredt rémülettel bámultam a falat...s a falon a képet...a céltalan és semmitmondó alakokat a képen. És akkor, mint a sikoltó és őrjöngő, dühös

villámcsapás a nyújtózkodó fába, úgy csapott bele az igazság elzárt gondolataim viharába. S csak akkor vettem észre, hogy a falra aggasztott poros festményen két alak néz rám – szemében furcsán csillogó fénnel. Az egyik ül egy poros, kopott szürke széken, s a másik alak a szék mellett áll. Mindkettő arcán meredt rémület és üres céltalanság.

S ekkor láttam át sötét és önző agyamon: Nem mást kémleltem, mint saját magamat s őt a széken ülve.

Egy pillanat képzelgése

Egy csendes, esős nyári nap forró estélyén hallgatagan sétáltam a messzire ívelő kanyargós folyó partján. Rád gondoltam... elmémet szüntelenül a belőled születő gondolatok járták át. Bizonytalanul lépkedtem a bokámat verő nedves fűben. Minden léptem mély nyomott hagyott a sötét földben. Hirtelen tétován megálltam, mint ki azt sem tudja, merre jár. Köröttem magas fák hajladoztak, koronájukba olykor belekapott a szél és suhogásuk ijesztő árnyként jött felém. Mégsem féltem... nem ijesztett a körülvevő rejtelmes csend sem. Könnyeimtől nedves arcomat az ég felé tartottam s néhány röpke pillanatra látni véltelek a hatalmas habos felhők és a kék ég mély rejtekében (ha valaki figyelt e percekben, úgy gondolhatta, e szegény bolond elméjét vesztette). Láttam arcodat, hogy mosolyog, ahogy szemhéjadat lassan, fáradtan lehunyod. Oly valóságosnak tűntél ott az égen, nem akartam hinni, hogy e látomás már csak elzárt emlékeim része. Meredten bámultam a fejem fölött elterülő végtelennek tűnő égre. Szemhéjamat lassan lecsuktam, karjaimat egy ismeretlen belső készítés emelte fel... fel... és fel. Nem éreztem testem súlyát, mintha hirtelen lebegtem volna. Álomnak véltem ezt a furcsa érzést, a valóság többé megszűnt létezni. Az a

valóság, ami a szürke és hazug hétköznapiakban körülvesz, az a valóság, ami nem más, mint csupán az az álom, melyet saját sötét elménk szül meg, amelyet mi magunk irányítunk, és hogy ezt mások is elfogadják, valóságnak nevezzük el.

Csak álltam ott... minden szó ajkaimra fagyott. Hajamba gyengéd szél kapott bele, halk suhogása a gyötrelmes, sikoltó lombok között fülemben csendült újra meg. Velem sírtak mind a fák, a levelek fájdalmas jajgatása, mint apró fénysugár a koromfekete éjszakában tört elő lelkeim legmélyéről. Meggyötört szívem könnyzárókat zuhatagában fuldokolt. Hagytam magam... hagytam, hogy sodorjon magával a büszke ár... ellenállni nem próbáltam, mint az apró cserebogár, kire az ember minden más érzés nélkül, ama természetes kegyetlenséggel, mely emberi mivoltából ered, rátapos, elnyomja az „emberi képzeletben” élt alattomos férget. Így éreztem magam most én is... mint egy elnyomott, haldokló féreg, kinek sorsa, élte oly közömbös és rideg a körülötte lévő mindenségnek. Szánalmasnak és végtelenül magányosnak éreztem magam. A múlt emlékei hadakoztak a jelennel s amint harcuk csendesült a vihar is csitulni kezdett. Lassan és fáradtan elállt az eső, a szél örült háborgása is abbamaradt. A magas fák zöld lomjai közül az éltető nap néhány halvány sugara szűrődött be tündéri csillogást adva a nedves leveleknek. Úgy néztem mindezt, mintha először látnám, mintha eddig számomra ismeretlen és idegen csoda történe.

Lassan térdre ereszkedtem a nedves homokban és fűben, két kezem a folyó kristálytisztán tündöklő vize felé nyúlt. Arcommal a szivárványszínekben úszó víztükör felé hajoltam... lélegzetem halk és lassú volt. Szemhéjam súlytó nyomottan csukódott le, majd fel... Mélyen belenéztem tükörképem pillantásába... figyeltem arca, arcom minden apró mozdulatát, rezzenését. Próbáltam megfejteni szemének fényét. Titkot véltem látni benne, egy titkot, mely még önmagam előtt is rejtett. Egy

furcsa és titokzatos fény lobogott két szemem rejtekében. Egyre jobban vonzott e rejtelem... egyre közelebb hajoltam saját képemhez. Hajam néhány szála a víztükrét simogatta... Majd hirtelen egy ismerős hang a messzi és csendes távolból kiáltotta nevem. S akkor, mintha egy mély és tündérszerű álomból ébredtem volna fel. Újra kiáltott a távoli hang, s e pillanatban eszméltem rá, hogy e hosszú sétára kezem kezében nyugván indultam el. Majd hangod újra felém szólt. Arcomat a folyó titokzatos és kék tükre felé fordítottam. Kétkedően és meglepetten bámultam a vizet és benne magamat. Reá mosolyogtam... majd hirtelen kezéd vállamra tévén felhúztál, és szemedbe nézvéen láttam a titkot, melyet azelőtt oly nagy vágyal kémleltem, s tudtam, az egész nem volt más, mint egyetlen röpké pillanat képzelgése.

És kacagva, szerelemtől és vágytól telten szaladtunk tovább a messzire ívelő kanyargós folyó partján.